

รายวิชาภาษาไทย

รหัสวิชา ท๒๓๑๐๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

เรื่อง ผ่านถ้อยวาจา(๒)

ครูผู้สอน ครูมานิตา สาเหล็ก
ครูพรเทพ ปานยิ้ม

เรื่องผ่านถ้อยวาจา(๒)

จุดประสงค์การเรียนรู้

วิเคราะห์ตัวละคร

วิเคราะห์คุณธรรมจากเรื่อง

ฉันทาคือใคร

๑

๒

๓

๔

พระอภัยมณี

๑

๒

๓

๔

สินสมุทร

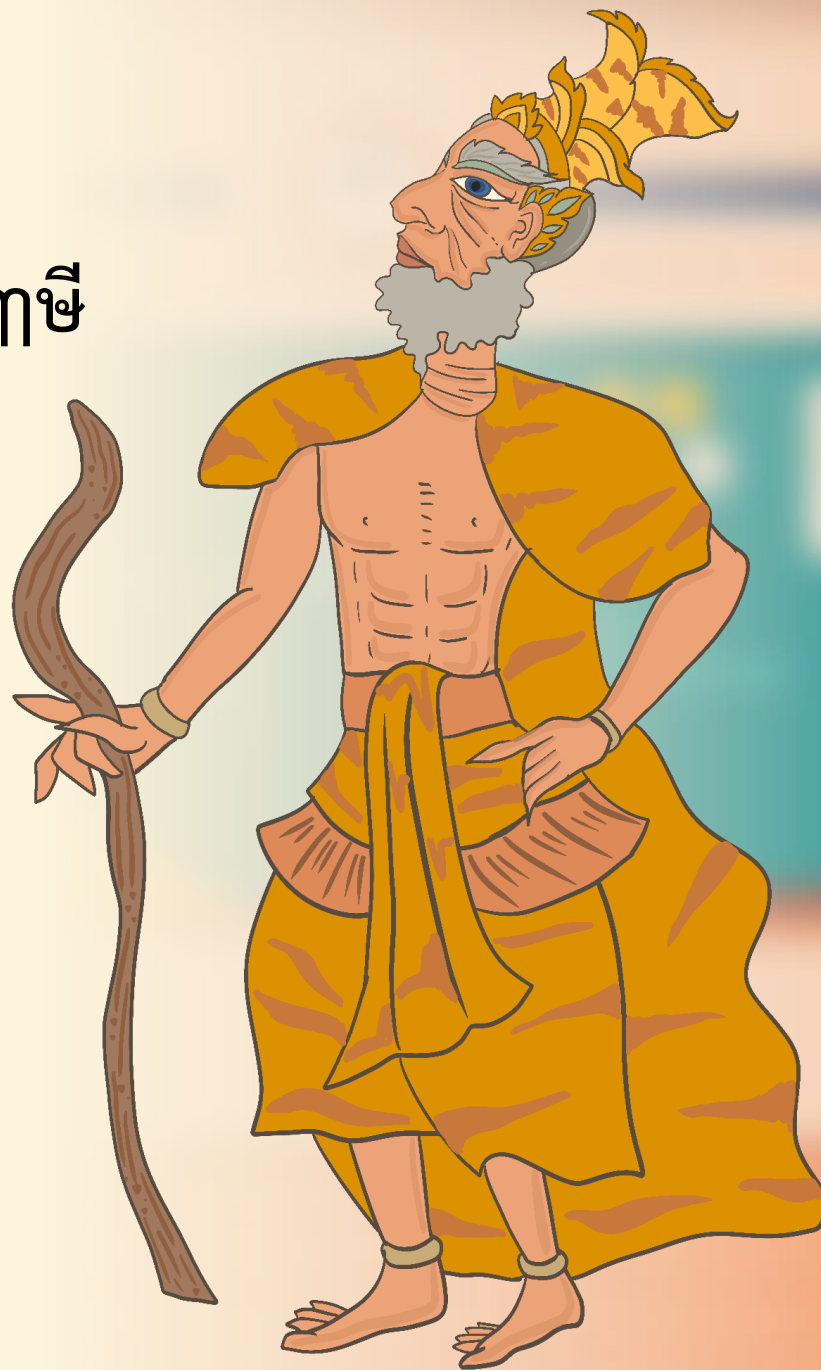
๑

๒

๓

๔

พระฤๅษี

๑

๒

๓

๔

นางผีเสื้อสมุทร

เรื่องย่อพอสังเขป

พระอภัยมณีถูกลักพาตัว

พระอภัยมณีอยู่กินกับนางยักษ์จนมีสินสมุทรา

พระอภัยมณีรู้ความจริงจึงคิดหนี

ครอบครัวเงือกพาหนี

พระอภัยมณีหนีไปพึ่งโยคีที่เกาะแก้วพิสดาร

“วิเคราะห์คำกลอน สะท้อนตัวละคร”

จากหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย
วรรณคดีวิจักษ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

หน้า ๔๘ - ๕๕

“วิเคราะห์คำกลอน สะท้อนตัวละคร”

พระอภัยมณี

“วิเคราะห์คำกลอน สะท้อนตัวละคร”

จะไปไหนไม่พ้นผีเสื้อน้ำ
ท่านส่งเราเข้าที่เกาะละเมาะนี้
แล้วว่าแก่สินสมุทรสุดที่รัก
อันตัวพ่อขอตายวายชีวัง

วิบากกรรมจะสู้อยู่เป็นผี
แล้วรีบหนีไปในน้ำแต่ลำพัง
แม้นางยักษ์จะมารับจงกลับหลัง
กันแสงสั่งลูกยาด้วยอาลัย

➤ แสดงให้เห็นว่าพระอภัยมณีมีความเสียสละ

“วิเคราะห์คำกลอน สะท้อนตัวละคร”

สินสมุทร

“วิเคราะห์คำกลอน สะท้อนตัวละคร”

- ไมคลาดเคลื่อนเหมือนองค์พระทรงเดช แต่ดวงเนตรแดงดูตั้งสุริยฉาย
ทรงกำลังตั้งพระยาฉายพลาย มีเขี้ยวคล้ายชนนีมีศักดา

- "ดูผิวพักตร์ลักษณะก็น่าชม เสียแต่ผมหยิกนัยกเหมือนยักษ์มาร
(มุ่มมองของสุวรรณมาลี)

➤ แสดงให้เห็นว่าสินสมุทรมีลักษณะทางกายภาพเหมือนแม่

“วิเคราะห์คำกลอน สะท้อนตัวละคร”

นางผีเสื้อสมุทร

“วิเคราะห์คำกลอน สะท้อนตัวละคร”

- สีนสมุทรหยุดอยู่ดูนางยักษ์
ดวยเห็นแม่แต่รูปนิมิตไว
แลวรองถามตามประสาเพนทารก
โจนกระโจมโครมครามตามเรามา
 - เห็นผิดพักตรมารดานาสงสัย
สงสัยใจออกขวางกลางคองคา
นี่สัตว์บกหรือสัตว์น้ำดำนั้กหนา
จะเล่นขาทำอะไรจะใครรู
- แสดงให้เห็นรูปลักษณะของนางผีเสื้อสมุทร

“วิเคราะห์คำกลอน สะท้อนตัวละคร”

- กุมาราวาที่นี้ไม่มีเทา

โตกวาลำสำเภาเป็นไหนไหน

ชื่อผีเสื้อเนื้อหนังรังชี้ไคล

ทั้งสูงใหญ่เขี้ยวยาวราวสักวา

➤ แสดงให้เห็นรูปลักษณะของนางผีเสื้อสมุทร

“วิเคราะห์คำกลอน สะท้อนตัวละคร”

เงือกเต๋มาและครอบครัว

“วิเคราะห์คำกลอน สะท้อนตัวละคร”

- ทั้งสองเงือกเลือกกายหมายไมรอด
ถึงม้วยมอดมิไหแจงแห่งนุสนธิ์
จึงกล่าวแกกลงแสร้งเสดด้วยเลหกถ
เธออยู่บนเขาขวางริมทางมา

“วิเคราะห์คำกลอน สะท้อนตัวละคร”

- ขาจะพาไปจับจงบกลับหลัง

ให้ไตตั้งมุงมาดปรารธนา

ไมเหมือนคำรำพันที่สัญญา

จงเขนฆาให้เรามวยไปด้วยกัน

➤ **น้ำใจของเงือกเต่า**

“วิเคราะห์คำกลอน สะท้อนตัวละคร”

พระโยคี

“วิเคราะห์คำกลอน สะท้อนตัวละคร”

- เขาถึงที่ผีเสื้อก็ถึงด้วย
กระชั้นช่วยพิศเลือกเก็เลือกเขาต้น
พอโยคีมีคาถาลงมายืน
ผีเสื้อต้นตัวสั้นขยับยัง
➤ แสดงถึงอำนาจบารมีของพระโยคี

“วิเคราะห์คำกลอน สะท้อนตัวละคร”

- เขาถึงที่ผีเสื้อก็ถึงด้วย

กระชั้นช่วยพิศเลือกเก็เลือกเขาต้น

พอโยคีมีคาถาลงมายืน

ผีเสื้อต้นตัวสั้นขยั่นยัง

➤ แสดงถึงอำนาจบารมีของพระโยคี

พินิจปัญญาที่เฉียบแหลม
เจ้าฝนรายน้กนองตองตำรา
อันเทวัญนั้นคือมัจจุราช
จะหมายมาดเอาชีวิตรีษยา
แล้วเสแสสร้งแกล้งทำบิบน้ำตา
อนิจจาใจหายเจียวสายใจ

พินิจปัญญาที่เฉียบแหลม
วาจาใครฝนรายจะวายปราณ
ให้ไปอยู่ผู้เดียวที่ตีนเขา
แลรอดขาวอดปลากระยาหาร
ถวนสามคืนสามวันจะบันดาล
ให้สำราญรอดตายสบายใจ

กิจกรรมตอบโต้ให้เลย

คำชี้แจง : ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มทำกิจกรรมตอบโต้ให้เลย
โดยใช้คำถามจากใบงานตอบโต้ให้เลย แต่ละคำถามจะมี
คะแนนจากบัตรสุ่มคะแนน

โดยครูปลายทางกำกับการให้คะแนนโดยใช้บัตรสุ่ม

คะแนน

คำถามที่ ๑

หินสมุทร มีลักษณะรูปร่างหน้าตาเป็นอย่างไร

- มีหน้าตาเป็นมนุษย์เหมือนพระอภัยมณี แต่มีดวงตาเป็นสีแดง มีเขี้ยวและมีกำลังมากราวช่างสารเหมือนนางผีเสื้อสมุทร

คำถามที่ ๒

นักเรียนคิดว่าพระอภัยมณีมีคุณธรรมใดที่
โดดเด่นมากที่สุด

➤ ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจและการอ้างอิงเหตุการณ์ในเรื่อง

คำถามที่ ๓

“ ดูรูปร่างอย่างเปรตสมเพชใจ ช่างกระไรราศี
ไม่มีงาม ” จากข้อความข้างต้นใครพูดถึงใคร

➤ สิ้นสมุทรพูดถึงแม่

คำถามที่ ๔

เพราะเหตุใดเมื่อสินสมุทรเห็นร่างจริงของ
แม่จึงหวาดกลัวอย่างมาก

➤ เพราะสินสมุทรไม่เคยเห็นร่างแท้จริง
ของแม่มาก่อน

คำถามที่ ๕

อะไรเป็นหลักฐานชิ้นสำคัญที่ทำให้
นางผีเสื้อสมุทรรู้ว่า พระอภัยมณีได้หนีไปแล้ว

➤ ปี่ของพระอภัยมณีหายไป

คำถามที่ ๒

เงือกเต่าสองฟัวเมียมีคุณธรรมที่นายกองในเรื่องใด

- ความเสียสละ เช่น ตอนที่เงือกเต่าสองฟัวเมียหลอกล่อนางผีเสื้อให้ติดตามไปอีกทางหนึ่งเพื่อให้ลูกสาวพาพระอภัยมณีหนี

คำถามที่ ๗

ใครเป็นคนช่วยเหลือพระอภัยมณีและเงือกสาว
ให้รอดพ้นจากนางผีเสื้อ

➤ พระฤาษี / พระโยคี

คำถามที่ ๘

เหตุการณ์ตอนใดที่แสดงให้เห็นถึงความมีสติปัญญาของ
เงือกเต๋มา ยกตัวอย่างมา ๑ ตอน

- ตอนที่เงือกเต๋มาวางอุบายให้นางผีเสื้อถือศีล
- ตอนวางแผนก่อนการเดินทาง
- ตอนหลอกล่อนางผีเสื้อสมุทร

คำถามที่ ๙

พระฤๅษีแห่งเกาะแก้วพิสดารทำอย่างไร
นางผีเสื้อสมุทรจึงหนีไป

➤ พระฤๅษีช้ดทรายเสกคาถาใส่นางผีเสื้อสมุทรจนหนีไป

คำถามที่ ๑๐

เพราะเหตุใดพระฤาษีจึงโกรธนางผีเสื้อสมุทร

- เพราะนางผีเสื้อสมุทรบริภาษ (ด่า) พระฤาษีด้วยถ้อยคำที่รุนแรง เช่น บวชนิราชการ / ไม่ถือศีล/ยุ่งเรื่องสามีภรรยาคนอื่น /พรากสามีไปจากภรรยาไม่นานนับถือ

เกษียณอายุ

เกษียณอายุ

(ก.) สิ้นสุดเวลาการรับราชการหรือการทำงาน

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง ภาษาในวรรณคดี

สิ่งที่ต้องเตรียม

ใบงาน เรื่อง สรุปความรู้พระอภัยมณี

สามารถดาวน์โหลดใบความรู้และใบงานได้ที่

www.dltv.ac.th

และติดต่อสอบถามผู้สอนได้ที่

แฟนเพจ ห้องเรียนภาษาไทยม.๓ DLTV๙

